

Sadržaj

Uvod	1
Zašto je ovo knjiga baš za vas	1
Kako čitati (i slušati) ovu knjigu.....	1
Sličice koje se koriste u ovoj knjizi	2
Zašto vam činjenica što ste neupućeni u klasičnu muziku pomaže da u njoj uživate?	3

Deo 1: Dobro došli u klasiku

5

Poglavlje 1: Odškrinite vrata klasične muzike	7
Šta je klasična muzika?	7
Kako da znam da li mi se sviđa?	8
Sedam karakteristika vrhunskih kompozitora i njihove muzike	8
Njihova muzika dolazi iz srca	8
Oni koriste prijemčivu formu.....	9
Oni su kreativni i originalni.....	9
Veliki kompozitori izražavaju univerzalna ljudska osećanja.....	10
Raznolikost njihovih muzičkih ideja i dinamika privlače pažnju	10
Njihova muzika se lako pamti	10
Njihova dela menjaju stvarnost.....	11

Poglavlje 2: Istorija muzike na šezdesetak strana	13
Kako je začeta klasična muzika	13
Srednji vek.....	14
Gregorijanski koral	14
Monah Gvido.....	14
Ite, missa est!.....	15
Renesansa	15
Madrigal.....	16
Opera postaje vodeće muzičko delo.....	16
Doba baroka.....	16
Muzika izvan kanona uzima maha.....	17
Kraljevi, kler i ostali koji ciljaju visoko	17
Antonio Vivaldi	18
Georg Fridrih Hendl.....	19
Johan Sebastijan Bah	21
Klasični stil.....	23
Jozef Hajdn	24
Wolfgang Amadeus Mocart	26

Mocart se pridružuje cirkusu	26
Ludvig van Betoven, čovek koji je sve promenio.....	29
Šubert i njegov lik	33
Feliks Mendelson.....	36
Beznadežni romantičari	38
Karl Marija fon Veber	38
Hektor Berlioz.....	39
Frederik Šopen	41
Robert Šuman	43
Johanes Brams	45
Paganini i List	46
List sledi Paganinijev uzor	47
Rihard Vagner.....	48
Štraus i Maler.....	49
Nacionalne škole u klasičnoj muzici.....	53
Bedžih Smetana.....	53
Antonjin Dvoržak	54
Edvard Grig.....	56
Jan Sibelijus	57
Karl Nilsen.....	58
Glinka i Ruska petorica.....	60
Petar Čajkovski.....	62
Sergej Rahmanjinov	64
Klasična muzika 20. veka	65
Debisi i Ravel	66
Igor Stravinski.....	68
Sergej Prokofjev	70
Dmitrij Šostakovič.....	71
Druga bečka škola.....	73
Amerikanci	74
Poglavlje 3: Kako uočiti sonatu.....	79
Simfonija	79
Prvi stav: otresit i živahan	80
Drugi stav: lagan i lirski.....	81
Treći stav: igrački.....	81
Finale: neobuzdan	82
Sonate i sonatine.....	82
Koncerti za solo instrument sa orkestrom.....	83
Struktura koncerta.....	84
Kadenca.....	84
Igre i svite	85
Serenade i divertimenta.....	87
Teme sa varijacijama.....	88
Fantazije i rapsodije	88
Simfonijske poeme.....	89

Li(e)der (i sledbenici).....	90
Lider lida.....	90
Oblik pesme.....	91
Oratorijumi i druga horska dela.....	91
Opere, operete i arije.....	92
Uvertire i preludijumi.....	93
Baleti i balerine.....	93
Gudački kvarteti	94
A zašto je uopšte potrebna forma?	95

Deo II: A sada na slušanje!.....97

Poglavlje 4: Kratak vodič za preživljavanje na koncertima99

Kako da se pripremite – ili da odete nespremni	99
Kada doći na koncert	100
Da li je potrebno da obučem polinežansku odeću da bih slušao „Posvećenje proleća“?	101
Gastronomski vodič za pretkoncertnu večeru.....	101
Gde sedeti – i kako najpovoljnije nabaviti karte	102
Pljeskati ili ne.....	103
Zašto niko ne pljeska.....	104
I dalje o pljeskanju.....	104
S kim otići a koga ostaviti kod kuće.....	105
Na koje koncerte otići – koje izbegavati.....	105
Koncertni program.....	106
Koncertna muzička struktura	106
Sama muzika.....	108
Različita vrsta programa	109
Pojavljuje se koncertmajstor!	111
Štimovanje.....	111
Uvrtanje, obrtanje, vučenje i guranje.....	111
Pojavljuje se dirigent	112
Zašto postoji interpretacija.....	113
Dirigovanje	114
Šta piše u opisu posla	115

Poglavlje 5: Vrtoglavo putovanje kroz muzički CD117

Hendl, Muzika na vodi, svita br. 2: Alla Hornpipe.....	118
Bah, Dobro temperovani klavir, Druga sveska: Preludijum i fuga u C-duru	119
Mocart, Koncert za klavir i orkestar br. 22 u Es-duru, treći stav	121
Betoven, Peta simfonija, prvi stav.....	124
Ekspozicija.....	125
Razvojni deo.....	126
Repriza.....	126
Koda – rep stava.....	127
Brams, Simfonija br. 4, treći stav	127

Dvoržak, Serenada za gudače, četvrti stav.....	130
Čajkovski, Simfonija br. 6, četvrti stav.....	131
Debisi, More: Dijalog vetra i mora (La Mer: Dialogue du Vent et de la Mer).....	133
Stravinski, Posvećenje proleća: Uvod (Introduction), Igra mladih (Danses des adolescentes) i Igra otmice (Jeu de rapt).....	135
Uvod.....	135
Igra mladih (Danses des adolescentes)	136
Igra otmice (Jeu de rapt).....	136
Pauza: Zavirimo iza scene.....	137
Život u orkestarskom ribnjaku.....	137
Šta sam učinio zbog ljubavi.....	138
Brak na daljinu	138
Audicije	138
Jedna skoro istinita priča	139
Nameštene audicije.....	140
Spisak.....	140
Recept.....	141
Taktika.....	141
Neočekivani susret.....	141
Povratak	142
Na sceni.....	142
Iza paravana.....	143
Čekanje.....	143
Epilog.....	144
Život orkestarskog muzičara – ili, šta se dešava u sobi za probe?	145
Prodaja proizvoda.....	145
Zeleni M&M i ostali aneksi ugovora	147
Čudan i opasan odnos između orkestra i njegovog dirigenta.....	148
Zašto je sve to vredno truda	149

Deo III: Kratak priručnik za upoznavanje sa orkestrom..... 151

Poglavlje 6: Klavijature i ostalo društvo.....	153
Klavir	153
Kako se zovu note.....	154
Šta je oktava?.....	154
Crne dirke.....	155
Kako funkcioniše klavir	155
Pedala	157
Gde možete da čujete klavir	157
Čembalo ili klavičembalo.....	158
Gde možete čuti čembalo.....	159

Orgulje	160
Uključivanje registara	160
Gde slušati orgulje.....	161
Sintisajzer	161
Poglavlje 7: Gudački i ostali instrumenti sa žicama	163
Violina.....	164
Gudalo.....	164
Štimovanje.....	165
Sviranje violine	166
Vibrato	167
Nepodnošljiva lakoća poteza (gudalom).....	167
Picikato	168
Gde možete da slušate violine.....	169
Ostali gudački instrumenti.....	169
Viola	170
Gde možete da slušate violu	170
Violončelo.....	170
Gde možete čuti violončelo.....	172
Kontrabas	173
Gde možete da čujete kontrabas	173
Harfa.....	174
Gde možete čuti harfu.....	176
Gitara.....	177
Gde možete čuti gitaru.....	177
Ostali instrumenti sa žicama.....	178
Poglavlje 8: Produvalo s duvačima	179
Flauta	180
Gde možete da čujete flautu	181
Pikolo	182
Oboa.....	183
Sviranje oboe	183
Gde možete da čujete obou.....	184
Engleski rog.....	185
Klarinet	185
Transponujući instrumenti	186
Gde možete da slušate klarinet	187
Saksofon	187
Fagot	189
Poglavlje 9: Sjaj limenih instrumenata	191
Davitelji limenih duvača.....	192
Kako funkcionišu limeni duvački instrumenti.....	192
Horna	193
Prirodna horna.....	193
Moderna horna	193
Gde možete čuti hornu	194

Truba	195
Jezik	195
Prigušivači (sordine)	196
Gde možete da čujete trubu	197
Trombon	197
Klizanje	197
Gde možete čuti trombon	198
Tuba	199
Jato tuba	199
Gde možete čuti tubu	199
Poglavlje 10: Hitovi za udaraljke	201
Timpani	202
Tremolo	203
Gde možete da čujete timpane	203
Bas bubanj	204
Činele	204
Doboš	205
Ksilofon	205
Ostali instrumenti iz ksilo porodice	206
Još instrumenata iz porodice udaraljki	207
Triangl	207
Tamburin	207
Tam-tam i gong	208
Kastanjete	209
Bič	209
Kravlje zvono	209
Čegrtaljka	209
Deo IV: Skriveni kutak umetnikove svesti	211
Poglavlje 11: Poglavlje o strašnoj teoriji muzike	213
Ritam muzike	214
Deljenje vremena	214
Osećanje ritma	214
Prva vežba u čitanju nota	216
Duže note	216
Kraće notne vrednosti	217
Tačka	218
Završni ispit	218
Visina tona: Betoven na 5 000 obrtaja u minutu	220
Jedan eksperiment	220
12 tonskih visina	221
Beleženje tonskih visina	223
Dejvov i Skotov (gotovo siguran) način za određivanje tonaliteta	230
Ključni razlozi za postojanje tonaliteta	231

Intervali.....	232
Velika sekunda.....	233
Velika terca.....	233
Kvarta.....	234
Kvinta.....	235
Velika seksta.....	236
Velika septima.....	236
Oktava.....	237
Veliki i mali intervali.....	237
Mala sekunda.....	238
Mala terca.....	238
Umanjena kvinta ili tritonus.....	239
Mala seksta.....	240
Mala septima.....	240
Napredovanje uz lestvicu.....	240
Slagalica za sastavljanje melodija.....	242
Muzičko delo i harmonija.....	243
Dur, mol i ostalo.....	243
Prijatelji i rođaci: harmonski tok.....	245
Prijatelji, Rimljani, akordi.....	245
Dobra, stara vremena.....	246
Dodati i dobro promešati.....	246
Vaša diploma iz muzičke teorije.....	247

Poglavlje 12: Još jednom, osećajno: tempo, dinamika i orkestracija.....249

Dinamički duo: tiho i glasno.....	249
Draga, smanjio sam GlasnoTihoTM.....	250
Italijanske ukosnice.....	251
Problemi zvučnog ukusa.....	252
Problem muzičkog tempa.....	252
Od trombona do hekelfona: jednostavna orkestracija.....	253
Poigravanje s tonovima.....	253
Kako se označava orkestracija.....	253
Ko orkestrira?.....	253

Deo V: Sve same desetke..... 255

Poglavlje 13: Deset najčešćih zabluda o klasičnoj muzici257

Klasična muzika je dosadna.....	257
Klasična muzika je za snobove.....	257
Moderna muzika je teška za slušanje.....	257
Klasična muzika se više ne komponuje.....	258
Da bih otišao na koncert klasične muzike moram svečano da se obučem.....	258
Ako nikada nisam čula za gostujućeg umetnika, nema šanse da je dobar.....	259
Profesionalni muzičari žive lagodno.....	259
Najbolja mesta za sedenje jesu ona u prvim redovima.....	260

Pesmicu Sijaj, sijaj, zvezdo mala komponovao je Mocart.....	260
Klasična muzika ne može da promeni moj život.....	260
Poglavlje 14: Deset najprikladnijih muzičkih izraza za koktele i zabave!	261
Poglavlje 15: Deset značajnih dela kamernе muzike	265
Poglavlje 16: Deset sjajnih viceva na temu klasične muzike	267
Majstor nad majstorima.....	267
Nebeska filharmonija.....	267
Izlasci sa limenim duvačima.....	268
Pokojni maestro	268
Kontrabasi koriste predah.....	268
Violista beskućnik.....	269
Ludvigov grob.....	269
Violista koji plače.....	269
Osveta muzičara.....	270
Poslednji vic o violistima	270
Poglavlje 17: Deset načina da izađete izvan okvira ove knjige	271
Sprijeteljite se sa članovima orkestra	271
Pridružite se koncertnoj turneji simfonijskog orkestra	272
Sretnite se sa umetnicima – budite grupi	272
Potražite jeftine ploče i kompakt diskove.....	273
Nadite muzičke prijatelje preko Interneta	273
Redovno posećujte CD klubove	274
Slušajte radio-stanice koje emituju klasičnu muziku.....	274
Gledajte filmove na temu klasične muzike.....	275
Učite.....	276
Izaberite svoj instrument	276
<i>Deo VI: Dodaci.....</i>	<i>279</i>
Dodatak A: Počnite da pravite svoju zbirku klasične muzike	281
Spisak 1: Uvek popularne kompozicije.....	281
Spisak 2: Manje začinjeno po ukusometru.....	282
Spisak 3: Srednje začinjeno po ukusometru.....	283
Spisak 4: Umereno ljuto po ukusometru.....	283
Spisak 5: Veoma pikantno po ukusometru	284
Dodatak B: Hronologija klasične muzike.....	285
Dodatak C: Rečnik muzičkih termina	291
<i>Indeks.....</i>	<i>297</i>
<i>Šta se nalazi na kompakt disku.....</i>	<i>305</i>